

לאה צמל, עו"ד ונוטריון

אחמד חלאק, עו"ד

רח' אבו עוביידה 2 ירושלים, טל' 02-6273373 פקס' 02-6289327

10.2.2016

בתים: 7/12

לכבוד
סא"ל דרור שאול
מפקדת פיקוד העורף
טל: 08-9783777
פקס: 08-9783349

שלום רב,

הנדון: השגה נגד כוונה להחרים ולאטום את המבנה בו התגורר

אבו כף, ת.ז. מצור באהר

בשם המוקד להגנת הפרט, מוגשת בזאת השגה נגד הודעת מפקד פיקוד העורף מיום 5.2.2016 על כוונתו להחרים ולהרוס את המבנה בו התגורר הנדון, מחמד אבו כף.

ואלה נימוקי ההשגה:

א. העילה לפגיעה בבית

1. על פי הכתוב בהודעה, הכוונה לפגוע בבית הינה הואיל והנדון "ביצע יחד עם אחרים פיגוע במהלכו יידו אבנים לעבר רכבים יהודים שחלפו בציר אשר וינר בירושלים, במטרה לגרום לפגיעתם. כתוצאה מהפיגוע נרצח אלכסנדר לבלוביץ וזאת לאתר שאחת האבנים חדרה לרכבו באופן אשר גרם לו לסטות מהנתיב ולהתנגש בעמוד".
2. כידוע, התיק בעניינו של הנדון ואחרים עדיין מתנהל מול בית המשפט המחוזי בירושלים ועד היום לו הוכרע הזין. בנוסף, קושיה מרכזית בתיק היא השאלה האם פטירתו של אלכסנדר לבלוביץ הייתה כתוצאה מהפיגוע או לא. אין זה מתקבל על הדעת כי למרות שהתיק אשר עדיין מתנהל בבית המשפט, ואף לא נשמעו בו הוכחות, הנך מתיימר לקבוע כי "כתוצאה מהפיגוע נרצח אלכסנדר לבלוביץ וזאת לאתר שאחת האבנים חדרה לרכבו...", כאשר טענה זו מוכחשת מכל וכל.
3. גם על פי חומר הראיות הלכאורי בתיק, אין טענה כי הנדון זרק אבנים כלל. לכל היותר נטען כי הוא שהה עם אחרים במקום זריקת האבנים. מעבר לכך, על פי חומר הראיות היו במעלה הכביש זריקות אבנים מקדימות לזריקות הנטענות, ולא ניתן להוכיח כי אבנים שזרק מי מתבריו של הנדון פגעו ברכב, ולא האבנים שזרקו קודם לכן בדרך.

ב. אופן הפגיעה - חוות דעת הנדסית:

4. בהודעה מיום 5.2.2016 נאמר כי "אטימת הבית הנדון כאמור מתכוונת להתבצע על דרך של אטימת פתחי הקומה השנייה, ללא פגיעה קונסטרוקטיבית בשלד המבנה, במחיצות המשותפות לדירה הסמוכה ובניינים סמוכים".
5. חסרה בהודעה תכנית הנדסית מתאימה, אותה אוכל לבחון ולהציע – אולי - תכנית חלופית במקרה וההשגה והעתירה יידחו.

ג. חלקי הבית בהם מתגורר הנדון

6. מדובר בבניין בן 2 קומות. בקומה הראשונה דירתו של אחיין אביו של הנדון, מר צלאח עלי אבו כף, בה הוא מתגורר יחד עם אשתו ובתו הקטינה בת 5 חודשים. מדובר בקומה אשר גודלה 100 מטר.
- מעל הקומה האמורה למעלה, קיימת דירתו של מר צלאח אבו כף, אביו של הנדון, בה הוא מתגורר יחד עם אשתו ו-5 ילדיו הקטינים אשר כולם לומדים בבתי ספר.
7. דירת מגורים זו מורכבת מ-3 חדרי שינה, סלון, מטבח, שירותים ומרפסת. לנדון בן ה-18 שנה הוקצה חדר שינה נפרד.
8. סמוך לבניין האמור קיים בית דודו של הנדון. מדובר בבית בן 2 קומות בו מתגוררות 5 נפשות.
9. מאז חידוש המדיניות של הריסת הבתים **הקפד המפקד לפגוע רק בחלקי הבית אשר שימשו למגורי החשוד**. גם ההריסה שהיתה נשוא בג"צ 4597/14 (מתמד חסאן עוואדה ואח') אושרה רק לגבי הדירה הספציפית בה התגורר החשוד עצמו, ולא כל דירת המגורים. אף צווי ההריסה שהוצאו לתושבי חברון במקביל, כלפי מי שלכאורה נחשבו על ידו לשותפיו של החשוד לאותה עבירה, מר חוסאם ק'ואסמה ומר עאמר אבו עיישה, הוצאו נגד חלקי הבית המשמשים למגוריהם האישיים.
10. אם בכוונתו של המפקד להגשים הפגיעה בבית, על אף כל הנימוקים המשכנעים להמנע מכך, אין לפגוע אלא באותו חדר, בו התגורר בפועל.

ד. הפגיעה במשפחה:

החלטה זו אינה מתחשבת במצבה הרע של המשפחה, המתדרדר יום אחר יום בשל אבטלת האב, מחלת האם וקטינות הילדים בני ה-9, 12, 13, 16, 17.

אשתו של מר אבו כף, אמו של הנדון, מוכרת לביטוח לאומי כבעלת 43% נכות. מדובר באישה הסובלת מבעיות נפשיות רבות וחייה על תרופות פסיכיאטריות.

בגלל מחלת אמו הקשה, נאלץ הנדון לעזוב בית הספר כאשר היה בן 11, וזאת בשביל לטפל בשאר אחיו.

ה. מטרת הפגיעה

11. נכתב בהודעה כי "הדבר נחוץ לשם הרתעת מחבלים פוטנציאליים מפני ביצוע פיגועים דומים בעתיד".

אין כל וודאות שפגיעה חמורה כל כך יש בה כדי לסייע לבטחון או להרתיע מפגעים. זוהי אפשרות בלבד, וכפי שקבעה וועדת שני, זוהי אפשרות מפוקפקת מאד, אשר נזקה לבטחון רב מתועלתה. וועדה זו מונתה על ידי הרמטכ"ל והיא מסרה את מסקנותיה לשר הבטחון בשנת 2005, ומאז, אכן, לא הוסיפו בשטחי הגדה המערבית לנקוט בה. החידוש של שיטה באמצע זה לא הוכיח עצמו ולהפך, מהוה אולי מניע לפוגעים.

12. אין זה סוד כי הוחלט על פגיעה מקיפה בכל מה שעומד על סדר היום, ללא התחשבות וללא הסתייגות. העיתוי של הודעתך מחזק חשד כי הפגיעה נשקלת מתוך סערת קרב וללא ראייה ארוכת טווח ועניינית.

ו. ענישה קולקטיבית

13. ידוע כי בני משפחתו והוריו של הנדון אינם קשורים למעשיו ולא הוכחה נגדם כל אשמה. על אף זאת, הם עומדים להיות הקרבנות העיקריים של אותה סנקציה, אם תאושר. מה חבל כי הענישה הסביבתית תפגע דווקא בחפים מפשע.

14. האם לאחר כל כך הרבה שנים יש עוד להזכיר כי ענישה קולקטיבית מעין זו מנוגדת כליל למשפט הבינלאומי ההומניטארי, האוסר על ענישה קולקטיבית (ר' ס' 33 לאמנת גינבה הרביעית) ועל פגיעה ברכוש פרטי (ר' תק' 46 לתקנות האג' וס' 35 לאמנת גינבה הרביעית).

15. מבלי לוותר על טענה מן הטענות שנטענות לעיל, ומבלי לוותר על הביקורת הנוקבת נגד תוסר ההצדקה ואי-המוסריות של נקיטה בהליכים המוצעים, לא נוכל להתעלם מן העובדה שרצח מזעזע לא פחות של צעיר פלסטיני חטוף, הלוא הוא מחמד אבו כדיר, בוצע בידי 3 ישראלים לפחות. ואלה נתפסו חיים. נחקרו. הודו במעשה ושיחזרו אותו. הורשעו וחלקם כבר נענש. על אף כל זאת לא הוצאה כל "הודעה בדבר כוונה להחרים ולהרוס את המבנה" בו התגורר כל אחד מן השלושה!

16. כמו כן, סוף סוף אותר אחד ממבצעי פיגוע השריפה במשפחת דואבשה בכפר דומא, בו נרצחו האב, האם והבן, ונשאר ילד קטן שרוף בכל חלקי גופו בבית חולים.

עד היום לא הוצאה נגד מבצע הפיגוע כל "הודעה בדבר כוונה להחרים ולהרוס את המבנה" בו התגורר המבצע העומד לדין.

על אף הוודאות בביצוע הפשעים הללו, לא הועלתה אפשרות לשלול אזרחות מעבריינים אלה אשר ביצעו פשעי שנאה על רקע גזעני, ולא הועלתה אפשרות לפגוע בבתיהם פגיעה קולקטיבית.

17. לא ניתן להתעלם ממקרים דומים בהם נזרקו אבנים על ידי מתנחלים יהודים לעבר רכבים פלסטינים, והעונש היחיד שקיבלו הוא מאסר. ולא הוצאה נגדם הודעה בדבר כוונה להחרים ולהרוס את המבנה שהתגוררו בו. מדובר באישה שנסעה יחד עם בעלה ובנותיה לחתונת קרובי משפחה מרמאללה לג'נין. האישה ישבה ליד בעלה שנהג, בספסל האחורי ישבו שתי הבנות הצעירות, בנות ה-7 וה-2.5 שנים. האישה עצמה הייתה באותו שלב בחודש ה-7 להריונה.

תוך כדי הנסיעה, בעבור המכונית ליד הכניסה להתנחלות יצהר, נזרק לפחות בידי דניאל בן אברהם- בן יוחנן, הנאשם בתיק הפלילי, גוש גדול של זפת וחצץ. שנעקר מהכביש, אל הרכב. הגוש, בצורת בלוק, שבר את החלון הקדמי, פגע באם בראשה ונגרמה לה המטומה באפידרול הפרונטלי במוח ודימום בעורק באזור שולי הקרני וטומיה במוח וכן היא נחבלה בידה, עברה ניתוח והלידה הייתה לידה קיסרית. ולאחר מכן פגעה האבן בשתי הבנות הצעירות בנות ה-7 ו-2.5 שנים, הקטינה ה. נחבלה כתוצאה מהפגיעה בגלגולת ובעין ונגרם לה שבר פרונטאלי מימין וכן נחבלה בגפיים והיא אושפזה בבית חולים בטיפול נמרץ ילדים וטופלה תרופתית, והשנייה נפצעה.

בכתב האישום בו הודה דניאל בן אברהם – הנאשם- נאמר כי בשעה 16:00 או בסמוך לכך, נהג הנאשם ברכבו כשעמו ברכב אחיו הקטין ושניים אחרים, עצר ליד ההתנחלות

יצהר בגדה המערבית, ירד מרכבו והרים אבן גדולה בידו, במטרה להשליכה לעבר רכב של פלסטיני העובר בכביש הראשי.

התיק התנהל מול בית המשפט המתוזז במרכז (מדינת ישראל נ' בן אברהם ת"פ-8286-08-08) והוטלו על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל ו-12 חודשים מאסר על תנאי, אולם לא ראינו שהוצא נגד הנאשם צו בדבר החרמת והריסת הבית שלו.

18. וטוב שכך. הריסה נקמנית וענישה קולקטיבית פסולות מכל וכל. ואם כלפי אזרחי ישראל לא נקטה המדינה בכל צעד מחריד מעין זה, על אחת כמה וכמה מנועה היא מלנקוט צעד כזה נגד תושבי ישראל, אשר זכותם להתנגד לכיבוש מוכרת על פי המשפט הבינלאומי.

ה. סנקציה של שלילת תושבות- במקביל

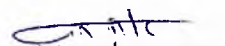
נגד הנדון הוציא שר הפנים סנקציה של שלילת תושבות. זו עודנה עומדת בפני הליך משפטי עקרוני, ורב הסיכוי כי סנקציה זו תדחה ותסורב, בין אם על רקע של אי הלימה בין חומרת הסנקציה לבין המעשה המוכח נגד הנדון, ובין אם בשל מניעה בחוק הישראלי לשלול תושבות זו. מכל מקום, העמדת הנדון בסיכון כפול ומכופל של שלילת תושבות ושל ענישה קולקטיבית הינה הוספת חטא על פשע.

ט. המנעות מכל סנקציה עד למצוי הליכים

19. אציין כי אם, חלילה, תדחה השגה זו, בכוונת משפחת החשוד לפנות לבית המשפט העליון בעתירה נגד נקיטת סנקציות על ידך. לפיכך אין לעשות כל פעולה נגד הבית עד למצוי כל ההליכים המשפטיים.

לסיכום – יש לבטל הכוונה לפגוע בבית בכל צורה שהיא, ולמצער להסתפק בפגיעה הפחותה ביותר, ולאפשר למערכת המשפט לבחון את ההחלטות ולפסוק בהן.

בכבוד רב,

אחמד חלאק, עו"ד

לאה צמל – משרד עורכי דין

מצ"ב יפוי כח

העתק: המוקד להגנת הפרט